

Arbetslivskommissionen för rehabilitering och stärkandet av delaktighet, lägesbild 2025



ANTALET AVLAGDA EXAMINA, EXAMENSDELAR OCH KOMPETENSOMRÅDEN

ANTALET EXAMINA

Yrkesexamen i mentalhälsoarbete och missbrukarvård (YE): 153 st.
Specialyrkesexamen i rehabiliterings-, stöd- och handledningstjänster (SYE): 261 st.
Specialyrkesexamen i mentalhälsoarbete och missbrukarvård (SYE): 375 st.
Yrkesexamen inom funktionshinderområdet (YE): 75 st.
Specialyrkesexamen i äldreomsorg (SYE): 384 st.

ANTAL EXAMENSDELAR ST.

YE i mentalhälsoarbete och missbrukarvård: 678
Specialyrkesexamen i rehabiliterings-, stöd- och handledningstjänster: 1 161
SYE i mentalhälsoarbete och missbrukarvård: 1 395
YE inom funktionshinderområdet: 384
SYE i äldreomsorg: 1 677

**Lokala
examensdelar:**
135 st.

YE I MENTALHÄLSOARBETE OCH MISSBRUKARVÅRD

Inget kompetensområde, ingen examensbenämning

SYE I REHABILITERINGS- STÖD- OCH HANDLEDNINGSTJÄNSTER

Kompetensområdet för handledning i synrehabilitering 6 st.
Kompetensområdet för arbetslivsträning 186 st.
Kompetensområdet för funktionshinderområdet och särskilt stöd 60 st.
Uppgift saknas 1–4 st.

SYE I MENTALHÄLSOARBETE OCH MISSBRUKARVÅRD

Inget kompetensområde, ingen examensbenämning

YE INOM FUNKTIONSHINDEROMRÅDET

Kompetensområdet för personlig assistans 15 st.
Kompetensområdet för arbete med personer med intellektuell funktionsnedsättning 63 st.

SYE I ÄLDREOMSORG

Kompetensområdet för vård i livets slutskede 162 st.
Kompetensområdet för handledning av äldre 15 st.
Kompetensområdet för servicehandledning för äldre 27 st.
Kompetensområdet för stöd till personer med minnesstörning eller minnessjukdom 162 st.
Uppgift saknas 12 st.

Antal avlagda kompetensområden

Inom YE i mentalhälsoarbete och missbrukarvård avlades tre prestationer vardera i examensdelarna Mentalhälsoarbete och missbrukarvård bland äldre och Mentalhälsoarbete och missbrukarvård bland barn och unga. I examensdelen Digital interaktion avlades 63 prestationer. I examensdelen Verksamhet i en utvidgad gemenskap avlades 90 prestationer. I examensdelen Verksamhet i när- och närståendenätverk avlades 216 prestationer. I examensdelen Användning av metoder i mentalhälsoarbete och missbrukarvård avlades 216 prestationer och i examensdelen Yrkesmässig verksamhet i mentalhälsoarbete och missbrukarvård 225 prestationer.
SYE i mentalhälsoarbete och missbrukarvård har inga kompetensområden.
Inom YE inom funktionshinderområdet har antalet prestationer minskat något jämfört med 2024. Inom kompetensområdet för personlig assistans avlades 15 prestationer. Inom kompetensområdet för intellektuell funktionsnedsättning avlades 63 prestationer.
Inom SYE i äldreomsorg avlades 162 prestationer inom kompetensområdet för stöd till personer med minnesstörning eller minnessjukdom. Inom kompetensområdet för vård i livets slutskede avlades 162 prestationer.
Inom kompetensområdet för servicehandledning för äldre avlades 27 prestationer. Kompetensområdet har ännu inte fått en etablerad ställning. Kompetensområdet har avvikande behörighetskrav. Kompetensområdet för handledning av äldre är litet, med 15 prestationer. I arbetslivet finns det ett tydligt behov av att stödja och främja äldre personers funktionsförmåga samt av rehabilitering, men detta kompetensområde har ännu inte funnit sin plats i arbetslivet. Betydligt fler lokala examensdelar avlades än 2024.

Arbetslivskommissionen för rehabilitering och stärkandet av delaktighet, lägesbild 2025



ANTALET AVLAGDA EXAMINA, EXAMENSDELAR OCH KOMPETENSOMRÅDEN Reflektioner

Antal avlagda examina

- Antalet avlagda SYE i mentalhälsoarbete och missbrukarvård har ökat med 69 examina jämfört med 2024.
- Antalet avlagda SYE i äldreomsorg har minskat något, med 15 examina jämfört med 2024.
- Antalet avlagda YE i mentalhälsoarbete och missbrukarvård har minskat med 60 examina jämfört med 2024.
- Antalet avlagda YE inom funktionshinderområdet har minskat med 30 examina jämfört med 2024.
- Antalet avlagda SYE i rehabiliterings-, stöd- och handledningstjänster har minskat med 41 examina jämfört med 2024.

Antal avlagda examensdelar

- Antalet avlagda examensdelar inom SYE i mentalhälsoarbete och missbrukarvård har ökat med 96 jämfört med 2024.
- Antalet avlagda examensdelar inom SYE i äldreomsorg har ökat med 150 jämfört med 2024.
- Antalet avlagda examensdelar inom YE i mentalhälsoarbete och missbrukarvård har minskat med 213 jämfört med 2024.
- Antalet avlagda examensdelar inom YE inom funktionshinderområdet har minskat betydligt, med 81 jämfört med 2024.

Övriga anmärkningar

- Det ökade antalet avlagda examina tyder på att det finns ett behov av SYE i mentalhälsoarbete och missbrukarvård.
- SYE i äldreomsorg har visat sig motsvara arbetslivets behov. Antalet avlagda hela examina har minskat något, med 15 examina, medan det sammanlagda antalet avlagda examensdelar har ökat tydligt, med 150. Antalet avlagda examensdelar inom kompetensområdet för vård i livets slutskede har fortsatt att öka. Något färre examensdelar med anknytning till minnesarbete har avlagts än 2024. Antalet prestationer inom kompetensområdet för handledning av äldre har ökat något, medan antalet prestationer inom kompetensområdet för servicehandledning för äldre har minskat.
- Antalet avlagda examina tyder på att det finns ett behov av YE i mentalhälsoarbete och missbrukarvård.
- SYE i rehabiliterings-, stöd- och handledningstjänster anses behövas i arbetslivet.
- Inom YE inom funktionshinderområdet avlades kompetensområdet för personlig assistans 15 gånger och kompetensområdet för intellektuell funktionsnedsättning 63 gånger.

Arbetslivskommissionen för rehabilitering och stärkandet av delaktighet, lägesbild 2025



ANORDNANDE AV EXAMINA		ANORDNANDE AV EXAMINA Reflektioner	
ANORDNARTILLSTÅND		ICKE-AKTIVA ANORDNARE (som har anordnartillstånd)	Språklig och geografisk täckning samt fördelning av prestationer
Specialyrkesexamen i mentelhälsoarbete YE: 33 st. Specialyrkesexamen i rehabiliterings- stöd- och handledningstjänster: 34 st. Specialyrkesexamen i mentelhälsoarbete SYE: 29 st. YE inom funktionshinderområdet: 40 st. SYE i äldreomsorg: 41 st.		Specialyrkesexamen i mentelhälsoarbete YE: 13 st. Specialyrkesexamen i rehabiliterings- stöd- och handledningstjänster: 10 st. Specialyrkesexamen i mentelhälsoarbete SYE: 8 st. YE inom funktionshinderområdet: 25 st. SYE i äldreomsorg: 7 st.	
AKTIVA ANORDNARE		SPRÅKEN PÅ AVLAGDA EXAMINA	
Specialyrkesexamen i mentelhälsoarbete YE: 20 (+1) st. Specialyrkesexamen i rehabiliterings- stöd- och handledningstjänster: 24 (+5) st. Specialyrkesexamen i mentelhälsoarbete SYE: 21 (+3) st. YE inom funktionshinderområdet: 15 st. SYE i äldreomsorg: 34 (+1) st.		Yrkesexamen i mentelhälsoarbete och missbrukarvård Finska 147 st. Svenska 1–4 st. SYE i rehabiliterings- stöd- och handledningstjänster Finska 255 st. SYE i mentelhälsoarbete och missbrukarvård: Finska 375 st. Svenska 1–4 st. YE inom funktionshinderområdet Finska 78 st. Svenska 1–4 st. Specialyrkesexamen i äldreomsorg Finska 366 st. Svenska 9 st.	

Arbetslivskommissionen för rehabilitering och stärkandet av delaktighet, lägesbild 2025



KVALITET PÅ GENOMFÖRANDET AV YRKESPROV OCH BEDÖMNINGEN AV KUNNANDE

Fördelning av platserna för yrkesprov

YE I MENTALHÄLSOARBETE OCH MISSBRUKARVÅRD Arbetsplats 96,1 % Läroanstalt 0,5 % Arbetsplats + läroanstalt 2,9 % Uppgift saknas 0,5 % SYE I REHABILITERINGS- STÖD- OCH HANDLEDNINGSTJÄNSTER Arbetsplats 94,9 % Läroanstalt 1,5 % Arbetsplats + läroanstalt 1,8 % Uppgift saknas 2,1 % SYE I MENTALHÄLSOARBETE OCH MISSBRUKARVÅRD Arbetsplats 95,3 % Läroanstalt 0,2 % Arbetsplats + läroanstalt 3,1 % Uppgift saknas 1,4 % YE INOM FUNKTIONSHINDEROMRÅDET Arbetsplats 87,9 % Läroanstalt 0 % Arbetsplats + läroanstalt 1,7 % Uppgift saknas 10,3 %	SYE I ÄLDREOMSORG Arbetsplats 87,1 % Läroanstalt 0 % Arbetsplats + läroanstalt 2,8 % Uppgift saknas 10,2 % Reflektioner kring yrkesprov som ordnas på arbetsplatser • Yrkesproven inom YE och SYE i mentalhälsoarbete och missbrukarvård, SYE i rehabiliterings-, stöd- och handledningstjänster samt SYE i äldreomsorg genomförs huvudsakligen på arbetsplatser. • Yrkesproven i YE inom funktionshinderområdet utförs i huvudsak på arbetsplatserna. Andelen "Uppgift saknas" är 10,3 procent.	Reflektioner kring yrkesprov som ordnas vid läroanstalter • Inom SYE i mentalhälsoarbete och missbrukarvård genomförs inga yrkesprov vid läroanstalter. • Generellt är andelen "Uppgift saknas" fortfarande betydande inom vissa examina. • Inom YE i mentalhälsoarbete och missbrukarvård genomförs endast ett fåtal yrkesprov vid läroanstalter.
--	---	--

Arbetslivskommissionen för rehabilitering och stärkandet av delaktighet, lägesbild 2025



KVALITET PÅ GENOMFÖRANDET AV YRKESPROV OCH BEDÖMNINGEN AV KUNNANDE

Bedömning av kunnande och förverkligande av tvåpartsbedömningen i yrkesinriktade examensdelar

YE I MENTALHÄLSOARBETE OCH
MISSBRUKARVÅRD

**Lärare och representant för arbetslivet
(tvåpartsbedömning) 93,7 %
Uppgift saknas 0,5 %**

SYE I REHABILITERINGS-, STÖD- OCH
HANDLEDNINGSTJÄNSTER

**Lärare och företrädare för arbetslivet
(tvåpartsbedömning) 96,4 %
Uppgift saknas 0,6 %**

SYE I MENTALHÄLSOARBETE OCH
MISSBRUKARVÅRD

**Lärare och representant för arbetslivet
(tvåpartsbedömning) 96,0 %
Uppgift saknas 0,2 %**

YE INOM FUNKTIONSHINDEROMRÅDET

**Lärare och representant för arbetslivet
(tvåpartsbedömning) 97,4 %
Uppgift saknas 2,6 %**

SYE I ÄLDREOMSORG

**Lärare och representant för arbetslivet
(tvåpartsbedömning) 95,5 %
Uppgift saknas 1,1 %**

Reflektion kring förverkligandet av tvåpartsbedömningen

- Bedömningen av yrkesproven inom SYE i äldreomsorg, SYE och YE i mentalhälsoarbete och missbrukarvård samt SYE i rehabiliterings-, stöd- och handledningstjänster har i regel genomförts som tvåpartsbedömning.
- Även inom YE inom funktionshinderområdet genomförs bedömningen av yrkesproven huvudsakligen som tvåpartsbedömning, 97,4 procent.

Övriga anmärkningar om bedömningen

- Inom YE i mentalhälsoarbete och missbrukarvård genomförs 93,7 procent av bedömningarna som tvåpartsbedömning. Andelen tvåpartsbedömningar har minskat något.
- Inom YE inom funktionshinderområdet är andelen "Uppgift saknas" liten, 2,6 procent.
- I SYE i rehabiliterings- stöd- och handledningstjänster ingår en lärare och arbetslivsrepresentant (1 155 st.), två lärare (6 st.), arbetsgivare och arbetslivsrepresentant (3 st.) samt lärare och annan representant för utbildningsanordnaren (18 st.). Uppgift saknas (9 st.).
- Inom SYE i äldreomsorg har andelen "Uppgift saknas" minskat.

Arbetslivskommissionen för rehabilitering och stärkandet av delaktighet, lägesbild 2025



KVALITET PÅ GENOMFÖRANDET AV YRKESPROV OCH BEDÖMNINGEN AV KUNNANDE

Respons

Responsenkäter (svarsskala 1–5)

STUDERANDERESPONSENS AVSLUTANDE
ENKÄT, YRKESPROV

**YE i mentalhälsoarbete och
missbrukarvård 4,8**
**SYE i rehabiliterings-, stöd- och
handledningstjänster 4,8**
**SYE i mentalhälsoarbete och
missbrukarvård 4,8**
YE inom funktionshinderområdet 4,7
SYE i äldreomsorg 4,8
(nationellt medeltal 4,5)

RESPONS FRÅN ARBETSPLATSHANDLEDAREN

**YE i mentalhälsoarbete och
missbrukarvård 4,3**
**SYE i rehabiliterings-, stöd- och
handledningstjänster 4,2**
**SYE i mentalhälsoarbete och
missbrukarvård 4,4**
YE inom funktionshinderområdet 4,3
SYE i äldreomsorg 4,3
(nationellt medeltal 4,2)

ARBETSPLATSRESPONS

**YE i mentalhälsoarbete och
missbrukarvård 4,3**
**SYE i rehabiliterings-, stöd- och
handledningstjänster 4,2**
**SYE i mentalhälsoarbete
och missbrukarvård 4,3**
YE inom funktionshinderområdet 4,2
SYE i äldreomsorg 4,3
(nationellt medeltal 4,2)

Reflektioner

Studeranderespons

- Studeranderesponsen för SYE och YE i mentalhälsoarbete och missbrukarvård, SYE i rehabiliterings-, stöd- och handledningstjänster, SYE i äldreomsorg samt YE inom funktionshinderområdet ligger över det nationella medeltalet.

Respons från arbetsplatshandledaren

- Responsen för SYE i mentalhälsoarbete och missbrukarvård ligger något över det nationella medeltalet.
- YE i mentalhälsoarbete och missbrukarvård ligger över det nationella medeltalet.
- Responsen från arbetsplatshandledare för SYE i rehabiliterings- stöd- och handledningstjänster ligger på samma nivå som det nationella medeltalet.
- Responsen för SYE i äldreomsorg ligger fortfarande över det nationella medeltalet.
- YE inom funktionshinderområdet ligger på en god genomsnittlig nivå.

Arbetsplatsrespons

- SYE i mentalhälsoarbete och missbrukarvård ligger över det nationella medeltalet.
- YE i mentalhälsoarbete och missbrukarvård ligger över det nationella medeltalet.
- Arbetsplatsresponsen för SYE i rehabiliterings- stöd- och handledningstjänster ligger över det nationella medeltalet.
- Responsen för SYE i äldreomsorg ligger över det nationella medeltalet.
- YE inom funktionshinderområdet ligger på en god genomsnittlig nivå.

EXAMENSGRUNDERNAS OCH EXAMENSSTRUKTURENS FUNKTION

Reflektioner kring hur examensgrunderna motsvarar arbetslivet, hur de fungerar och om examensstrukturen

YE i mentalhälsoarbete och missbrukarvård

På basis av antalet avlagda examina och responsen har examensgrunderna motsvarat såväl arbetslivets utbildningsbehov som de utbildningsbehov som uppstår i arbetslivet.

SYE i mentalhälsoarbete och missbrukarvård

På basis av antalet avlagda examina och responsen har examensgrunderna väl motsvarat arbetslivets utbildningsbehov.

SYE i äldreomsorg

På basis av antalet avlagda examina och responsen motsvarar examensgrunderna mycket väl arbetslivets utbildningsbehov.

YE inom funktionshinderområdet

På basis av antalet avlagda examina och responsen motsvarar examensgrunderna arbetslivets utbildningsbehov.

SYE i rehabiliterings- stöd- och handledningstjänster

Antalet avlagda examina och responsen visar att utbildningen behövs och motsvarar arbetslivets krav.

Reflektioner

SYE i äldreomsorg:

- De nuvarande examensgrunderna motsvarar mycket väl behoven i dagens arbetsliv.
- Antalet avlagda examensdelar har fortsatt att öka.
- Examensdelen: Vaccinering inom närvårdarens ansvarsområde, 15 kompetenspoäng, har avlagts i varierande omfattning i olika regioner. De regionala variationerna är betydande.
- Enskilda examensdelar lämpar sig väl för arbetslivets fortbildningsbehov.

SYE i mentalhälsoarbete och missbrukarvård:

- Enskilda examensdelar lämpar sig väl för arbetslivets fortbildningsbehov.

SYE i mentalhälsoarbete och missbrukarvård:

- Enskilda examensdelar lämpar sig väl för arbetslivets fortbildningsbehov.

YE inom funktionshinderområdet:

- Examensgrunderna motsvarar arbetslivets behov.
- De examensdelar som avläggs har ökat och tyder på att examensstrukturen fungerar.

Examensstruktur för SYE i rehabiliterings- stöd- och handledningstjänster motsvarar arbetslivets behov.

Arbetslivskommissionen för rehabilitering och stärkande av delaktigheten, lägesbild 2025



KÄLLOR

Bakgrund

Arbetslivskommissionen har utarbetat en lägesbild av kvaliteten på genomförandet av yrkesprov och bedömning av kunnande i examina inom sitt område.

Till arbetskommissionernas uppgifter hör att årligen producera information om kvaliteten på genomförandet av yrkesprov och bedömningen av kunnandet inom den egna branschen (Statsrådets förordning om yrkesutbildning 673/2017).

Källor som arbetslivskommissionen använder

Arbetslivskommissionen har haft tillgång till Utbildningsförvaltningens statistiktjänst www.vipunen.fi. De kvantitativa uppgifterna, såsom anordnartillstånd, uppgifter om avlagda prestationer och responsuppgifter, har hämtats i januari 2026. Uppdateringar som därefter gjorts i Vipunen har inte uppdaterats i lägesbilden.

De examina som är i övergångsperioden ingår inte i de kvantitativa uppgifterna. I utbildningsanordnarnas anordnartillstånd bestäms utbildningsanordnarnas aktivitet utifrån om utbildningsanordnaren registrerat examens- eller examensdelsprestationer 2025.

I Vipunens rapportbeskrivning: På grund av datasekretess visas antalen 1–4 som gäller personer som värdet "1–4" och antal större än 4 avrundas till närmaste siffra delbar med 3. Medeltalen beräknas med skyddade tal.

Responsmedeltalen som ingår i lägesbilden har hämtats i mars 2026.

Som källmaterial för reflektionerna i lägesbilden har man använt till exempel arbetslivskommissionens besöksrapporter, eventuella utlåtanden om utkast till examensgrunder samt eventuella begäranden om omprövning av bedömningen av kunnande som studerande har lämnat in. Dessutom har man kunnat komplettera reflektionerna med arbetslivskommissionens medlemmars egna observationer.

Arbetslivskommissionens lägesbilder

Arbetslivskommissionernas webbplats och tidigare års lägesuppgifter och lägesbilder finns på Utbildningsstyrelsens webbplats: <https://www.oph.fi/sv/utbildning-och-examina/yrkesutbildning/arbetslivskommissioner>

Mer information

Sekretariatet för arbetslivskommissionerna,
arbetslivskommissioner@oph.fi



Työelämätoimikunnat
Arbetslivskommissioner



OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN